

Fótbólturinn dregur

Olja ella ikki. Tað er ikki júst tað, sum dregur fólk til føroyska framsýningarbásin á oljumessuni í Aberdeen. Tað er harafturímóti komandi stórdysturin í fótbólta millum Skotland og Føroyar. Vitjandi kunnu vinna ferð til Føroya, um tey tippa rætta úrslitið av dystinum, og tippingin gongur sum heitt breyð

OLJUMESSA

Jan Müller

Sosiálarin, Aberdeen: Hóast Føroyar enn ikki av álvara eru komnar á altjóða oljukortið – eftir fyra brunnar er enn einki løndandi oljufund gjørt – so er áhugin fyri føroyska framsýningarbásinum á oljumessuni í Aberdeen óvanliga stórur.

Orsökini er, at øll tey túsundtals vitjandi hava møguleika at tippa um úrslitið av komandi landsdystinum millum Skotland og Føroyar, og harvið verða við í kappingini um ferðir til Føroya við Atlantic Airways.

Og tær triggjar tippingarskálirnar drega til sín sum magnetur. Her í Skotlandi verður nógv skrivað og tosað um fótbóltsdystin millum grannatjóðirnar báðar, og vitjandi á oljumessuni streyma til føroyska básin at leggja síni vitiskort í eina av skálanum. Tú kanst tippa, at Skotland vinnur, at Føroyar vinna ella javnleik.

Borgarstjórar tippa

Og tað er júst javnleikur, sum nýggi borgarstjórin í

Aberdeen, Lord Provost, John Reynolds tippaði, tá ið hann og konan vitjaðu á føroyska básinum týsdagin.

– Eg eri diplomatur og rokni avgjørt við einum jøvnum dysti, nú vit hava hoyrt og sæð, hvussu væl føroyingar klára seg í fótbólta.

Jan Christiansen, borgarstjórin í Havn, tók ímóti skotska starvsbróðrinum. Eisini hann nýtti høvið til at tippa.

– Føroyar vinna við einum máli.

Fyri at fáa javnvág í tippingina legði konan hjá Lord Provost sitt kort í skotska vinnaraskálinum. Og soleiðis verða hundraðtals vitiskort lögð í skálirnar.

Hesin so týðningarmikli steðgur við føroyska framsýningarbásinum gevur nevniliga føroyska umboðinum tað høvið, sum er so ynskiligt at koma á tal við tey vitjandi.

Hóast tað ikki er so nógv at práta um og vísa á, tá talan er um positiv úrslit frá leitingini eftir olju og gassi

á føroyska landgrunninum, so nýta teir umleið 20 føroyingar á básinum høvi til at greiða frá um Føroyar og menningina.

Elttór er við

Við í føroysku delegatiónini er eisini Eyðun Elttór, landsstýrismaður í oljumálum.

Hann hevur so havt møguleikan at hitta fleiri framstandandi fólk í altjóða oljuvinnuni og at kunna seg um útviklingin - gongdina á tí stóra oljuokinum. Eitt nú luttekur Hetland við einum stórum bási á oljumessuni. Eins og vit føroyingar seta hetlendingar eisini sínar vónir til nýggi oljufund á Atlantsmótinum, millum Hetland og Føroyar.

Millum mongu gólkini, landsstýrismaðurin nýtti høvi at tosa við, vóru fimm oljuserfrøðingar út tí litla, men ovurrika oljulandinum í Miðeystri, Qatar, sum eru á skeiði í Aberdeen.

– Tað er hugaligt og gev-

andi at práta við hesi ungu og vitandi fólkini, sum liva mitt í oljuresinum, sigur landsstýrismaðurin, sum tó ásanar, at útlandski áhugin fyri Føroyum sum oljutjóð

sjálvandi er sera avmarkaður, nú einki løndandi fund er gjørt.

Møguleiki hevur tó verið hjá landsstýrismaninum og øðrum føroyingum at lurta eftir, hvat røstir í oljuverðini og her ikki minst, hvørjar avbjóðingar standa fyri framman.

Ein av hesum avbjóðingum, sum verður umrødd á ráðstevnuni her í Aberdeen, er fyri okkum føroyingar sera viðkomandi spurningurin um at betra seismisku tøkniliga til tess at kunna siggja gjøgnum basalt og síðani eisini at kunna bora ígjøgnum basalt skjótari og lættari.

Nýggjur áhugi

Mongu áhugaverdu fyrilestrararnir á oljuráðstevnuni snúgva seg eisini um framtíðar fígging av oljuleiting og annars um tær broytingar, sum eru í Norðsjónum, har smærri og nýggi olju-

feløg taka yvir uppgávnar frá teimum stóru oljufelgunum.

Eyðun Elttór skal eisini hava fundir við oljufeløg, meðan hann er í Aberdeen. Eitt nú skal hann hitta umboð fyrri BP. Hesin oljurisin hevur bundið seg til at bora tveir brunnar afturat á landgrunninum.

Annars er ikki gott at vita, hvat landsstýrismaðurin hevur við sær skjáttuni í Aberdeen. Tað er hugsandi, at partur av »herferðini« í tí europeiska oljuhøvuðsstaðnum er at birta undir áhugan fyri eini nýggjari avbjóðing har norðuri á landgrunninum.

Men sum sagt – mitt í øllum oljumeldrinum – so er tað fyrst og fremst fótbóltsdysturin millum Skotland og Føroyar, sum er í fokus á føroyska básinum í Aberdeen.

Endiliga góð tíðindi fyri alarar

Prísurin á laks er nógv hækkaður seinastu vikurnar og mettt verður, at hækkingin fer at standa við, í hvussu so er í eina tíð afturat

LAKSAPRÍSIR

Áki Bertholdsen
aki@sosiálarin.fo

Nú er endiliga gott nýtt til alarar: Laksaprisirnir eru á veg upp eftir aftur.

Prísurin á laks er alsamt

batnaður í summar og hann kvinkar upp eftir hvørja viku.

Rói Egholm á Farex sigur, at tað er trupult at nevna ávisar prísir, men at prishækkingin hevur verið stóðug seinastu vikurnar.

Men hann sigur, at enn er prísurin ikki komin upp um framleiðslukostnaðin. Tað skal nakað til enn.

– Tað, vit kunnu vóna, er at prishækkingin stendur við, so at tað aftur fer at loysa seg at ala.

Hinvegin kann leggjast afturat, at aðrir, sum gera langtíðarmetingar um

marknaðin, halda, at prísurin fer at hækka í hvussu so er tað næsta árið, ella kanska meir.

Sostatt eru útlit fyri, at peningur aftur fer at renna í kassarnar hjá alarunum, um enn tað verður smáligt fyrstuni.

Rói Egholm sigur, at tað er ilt at meta um, hví prísirnir hækka nú.

Men hann heldur, at ein orsök er, at útlitini fyri búskapirnir niðri í Evropa eru bjartari nú, enn tey hava verið. Framrokningar boða frá meiri vøkstri aftur og tað ger fólk bjartskygdari

og kann gera sitt til, at gongd aftur kemur á marknaðin.

Hinvegin hevur summar-ið verið óvanliga heitt og tá keypa fólk ikki fisk. Nú er kaldari aftur og tað kann eisini gera sítt.

Onkur annar metir, at tað kann eisini hava ein týðning, at Norðmenn eru komnir langt við ætlanum sínum at leggja 30.000 tons av laks á gloymslu, fyri at gera útboðið minni.

Nøkur, ið fáast við marknaðin siga, at bara í farnu viku, hækkaði prísurin eini 20% og seinastu

tveir mánaðirnar er hann hækkaður eini 40%.

Rói Egholm sigur, at í Føroyum hevur ILA sjúkan gjørt, at tað hevur verið neyðugt at taka nógvan fisk av neyð, áðrenn hann hevur fingið røddu støddina og tí ber ikki altíð til at samantbera prísirnir.

Men hann sigur, at prísurin hevur verið óvanliga lágur, men at hann gongur upp eftir nú og hann vónar, at prísurin so við og við fer at arbeiða seg har upp, at tað aftur kemur búskapur í alingina.

– Prísurin skal yvirhoyvur

upp á einar 19-20 krónur kilo, áðrenn tað fer at geva yvirskot aftur og enn manglar nakað í. Prísurin skal nakað væl longri upp, áðrenn tað loysir seg, men nú gongur rætta vegin, sigur hann.